

Bezrobocie wśród polskich absolwentów poniżej średniej dla UE)*

Polscy absolwenci częściej niż ich rówieśnicy w krajach Unii Europejskiej podejmują pracę na umowy czasowe, jednak w efekcie mniej z nich pozostaje bez pracy. Instytut Badań Edukacyjnych opublikował raport z międzynarodowego projektu badawczego „Wykluczenie społeczne młodzieży w Europie: nakładające się wymiary marginalizacji, indywidualne strategie, skuteczność polityk publicznych i transferów (EXCEPT).”

Stopa bezrobocia wśród niedawnych absolwentów (osób, które ukończyły edukację w ciągu ostatnich 4 lat) wszystkich typów szkół w Polsce była poniżej średniej dla Unii Europejskiej. Jednocześnie, choć bezrobocie wśród absolwentów wzrosło pomiędzy rokiem 2007 a 2013, to w Polsce wzrost ten był słabszy niż w innych krajach UE (Polska: wzrost o 4 punkty procentowe versus średni wzrost o 9 punktów procentowych w krajach UE).

Niepokojące jest to, że stopa bezrobocia wśród niedawnych absolwentów była wyższa niż wśród ogółu populacji osób do 30 roku życia (21 % versus 18%), co wskazuje, że nadal istnieją bariery wejścia na rynek pracy w Polsce. Ponadto aż 34% bezrobotnych absolwentów pozostaje bez pracy ponad rok, podczas gdy odsetek długotrwale bezrobotnych wśród niedawnych absolwentów krajów unijnych wynosi mniej, bo 32%. Niedopasowanie na rynku pracy, jak i mała liczba ofert pracy w Polsce to główne powody tego stanu rzeczy. Nadal w Polsce najłatwiej o pracę młodym osobom z wyższym wykształceniem (13% bezrobotnych wśród absolwentów szkół wyższych), podczas gdy większe problemy z jej znalezieniem mają osoby kończące edukację na poziomie szkoły średniej (27% bezrobotnych). Istniejące w Polsce od wielu lat różnice w stopie bezrobocia pomiędzy absolwentami różnych etapów kształcenia nie uległy zmianie w ciągu ostatnich pięciu lat. Inaczej sytuacja wyglądała w większości krajów UE, w których różnice w stopach bezrobocia pomiędzy najlepiej i najgorzej wykształconymi się pogłębiły.

Niestabilne zatrudnienie

W Polsce niedawni absolwenci dwukrotnie częściej niż ich rówieśnicy z krajów UE pracują na umowy czasowe (52% wobec 26%). 63% niedawnych absolwentów przyjmuje umowę czasową z braku stałych miejsc pracy. Praca na podstawie umowy czasowej w innych krajach Europy Środkowej i Wschodniej jest rzadkim zjawiskiem – Polska stanowi wyjątek.

Absolwenci z wykształceniem średnim lub niższym niż średnie (w Polsce rzadko kto kończy edukację na gimnazjum, ale np. we Włoszech jest to ok. 20%, a w Portugalii około 35%) przeważają wśród osób pracujących na podstawie umowy tymczasowej, podobnie jak w innych krajach europejskich. Jednak w krajach, w których kształcenie zawodowe jest dobrze rozwinięte (Austria, Niemcy, Dania) absolwenci z wykształceniem średnim zawodowym mają większe szanse na stałe zatrudnienie niż absolwenci z wykształceniem wyższym.

Informacja o badaniu:

Badania prowadzone przez Instytut Badań Edukacyjnych, partnera w międzynarodowym projekcie badawczym: „Wykluczenie społeczne młodzieży w Europie: nakładające się wymiary marginalizacji, indywidualne strategie, skuteczność polityk publicznych i transferów (EXCEPT).”, więcej informacji na angielskojęzycznej stronie projektu: <http://www.except-project.eu> lub <http://www.ibe.edu.pl/pl/projekty-miedzynarodowe/except>